

delige evner. Samtidig finder der ingen tilsvarende udvikling af det indre liv i husstanden sted; dets funktioner vedblive at være forholdsvis simple, og kvindens intelligens får derfor ikke en vækst, der svarer til den, som blev mandens tildel; hendes åndelige vækst fremmes under disse omstændigheder kun derved, at den stigende samfundskultur bringer en hel mængde nye indtryk med sig, som også kvinden stifter bekendtskab med; men hun får kun det fuldtfærdige at se, deltager ikke i dets tilvejebringelse. Jeg ser deri en af de væsentligste årsager til, at det hos kvinden i første række er fantasi og følelse, som dominere. Kløften mellem mand og kvinde uddybes således bestandig; ægtefællernes veje løb oprindelig ikke sammen, men vare parallelle; nu løftes mandens hele virksomhed op over kvindens, og der bliver endnu mindre end før tale om noget samarbejde, noget fællesskab. Selve den stigende kultur vil dog forhindre, at forholdet mellem mand og kone synker ned til et fuldstændig råt forhold, således som dette kan bestå mellem en herre og en slavinde, der tillige er hans elskerinde. Det er ikke den almindelige magt til at udvilke gensidig sympati, som rummes i dagligt samliv og de mange fællesoplevelser, et sådant uundgåeligt fører med sig, der her gør sig gældende; i såfald måtte en slavinde kunne indtage den samme plads som en ægtehustru. Den gensidige hengivenhed og — rigtignok fra elskov ganske forskellige — omhed, der under de angivne omstændigheder findes mellem mand og kone, må have en anden oprindelse.

Vi komme da her til den tredje faktor, som vi ovenfor betoned, nemlig interessen for børnene. Dr. B. medtager også dette punkt, idet han erklærer, at den monogamiske familie er grundet på mandens herredømme med det udtrykkelige mål: ubestridt faderforhold til børnene, da disse som livsarvinger engang skal overtage faderens formue (pag. XX.) Det er imidlertid næppe rigtig at lægge vægten på, at børnene skal arve faderens formue, det er en religiøs interesse, der binder fader og barn sammen, idet sønnen skal frembære de for faderens salighed nødvendige ofre ved dennes grav. Der kræves hertil ikke alene ubestridt faderforhold, men også ægte fødsel, ialfald foretrækkes den ægte for den uægte fødsel. Ægtehustruen får derved en stilling, som giver hende en ganske anden betydning i hendes ægteherres øjne end en nok så